Вх. № 40-05-06-24/12.02.2014 г.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО
1000 София, ул. "Сердика", № 4, ет.III, тел. 987-49-02, факс 989-25-97, e-mail: ipn_ban@bas.bg

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Ирена Цонева Илиева
член на научното жури съгласно Заповед № РД-09-108/27.12.2013 г. на директора на Института за държавата и правото проф. д-р Цветана Каменова за присъждане на образователната и научна степен „доктор" на

Тони Атанасов Димов
докторант на самостоятелна подготовка по Международно право и международни отношения на тема

„ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО В ЕС – СЪЩНОСТ, ПРАВНА УРЕДБА И МЕХАНИЗМИ"

I . Обща оценка на кандидата

Тони Атанасов Димов е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка по научната специалност Международно право и международни отношения на 2 април 2012 г. със Заповед № 55/22.03.2012 г. и срок но обучение до 1 април 2014 г. Положил с отличен успех изпита по английски език, по компютърни умения и изпита по специалността.

След представяне и обсъждането на дисертационния му труд на 5 декември 2013 г. е отчислен предсрочно с право на защита с решение на Научния съвет на ИДП от 17 декември 2013 г.

Докторантът е завършил средното си образование в Гимназия с изучаване на английски език, гр. Ловеч, и висше образование – магистър по „право" в СУ „Св. Кл. Охридски" през 1998 г. със среден успех от курса на обучение отличен 5,65 и среден успех от държавните изпити отличен 5,73. Има специализации по „Правораздаване" и „Международни отношения". Дипломиран стипендиант на Улиям Дейвидсън Институт

при Мичиганския Бизнес Университет. Бил е главен правен експерт във Фондация „Развитие на гражданското общество". От 2001 г. е адвокат е в Софийска адвокатска колегия, бил е правен консултант на „Американска агенция за международно развитие" и на „Българския център за нестопанско право". Председател е на Центъра за оценка на въздействие на законодателството. Владее английски и руски език.

II. Общо описание на представения дисертационен труд

Представен е дисертационен труд в обем от 328 страници и 233 цитирания под линия. Той е структуриран в шест глави, въведение и заключение, използвана литература, списък на институции и организации и онлайн източници. Онагледен е със 7 таблици и 5 приложения.

Предметът на дисертационния труд представлява неизследван проблем в материята на правото на Европейския съюз и българската специализирана литература. Проблемът е интердисциплинарен и изисква използване не само на класическата методология на правните изследвания, но и на други научни области като социология на правото, лингвистика, сравнителноправни методи. Оценката на въздействието на законодателството в ЕС е от интерес както за общата теория на правото, така и за правото на ЕС и социологията на правото. Този научен труд е особено актуален в настоящия период, в който се изгражда институционалната система за оценка на въздействието на законодателството в Р България в съответствие с правото на ЕС.

Въведението формулира ясно целите и задачите на научното изследване и използваната методология. Основната цел на автора е да се даде отговор на въпроса доколко изследваните подходи на правно регулиране и механизми на извършване на оценка на въздействието на законодателството в Европейския съюз са приложими в българската действителност. Основната задача с голямо практическо значение е да обоснове теоретично и да предложи адаптирани и реално приложими в практиката подходи за постепенно пълно въвеждане на механизма на ОВЗ в България.

Предмет на изследване са няколко големи групи въпроси:

- теорията, правната уредба и практиката на оценката на въздействие на законодателството в ЕС (Глава Първа);

- правната уредба на оценката на въздействието на законодателството в ЕС и конкретния механизъм на извършването й (Глава Втора и Трета);

- сравнителноправен анализ на оценката на въздействието на законодателството в три стари държави-членки (Франция, Германия и Холандия) и две нови държави-членки на ЕС (Полша и Унгария) (Глава Четвърта);

- проучване и представяне на опита на Обединеното кралство като пример за добра практика в ОВЗ. Авторът сочи, че това е предшественикът на европейската правна уредба и в този смисъл тази част има историческо значение, но също служи като case law по отношение на първата глава (Глава Пета);

- анализ на състоянието на ОВЗ в България (Глава Шеста).

Заключението съдържа обобщения, оценки, изводи и препоръки, които изразяват критичното мислене и собствено мнение на докторанта, подкрепено със солидна аргументация в предходното изложение.

Дисертационният труд съдържа 5 приложения, които онагледяват сложната материя. Използвана е наличната литература на автори на български и английски език, като отново подчертавам, че проблемът не е бил предмет на цялостно проучване и в държавиге-членки на ЕС.

III. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд.

В труда има съществени **приноси**, които принадлежат към различни научни области.

Сред общотеоретичните приноси следва на първо място да посоча избора на предмета на изследване: оценката на въздействието на законодателството.

- За първи път в българската специализирана литература цялостно е анализирана теоретично в детайли системата на оценка на въздействието на законодателството, политиките и инициативите на ЕС.

- Като комплексен феномен е проучена уредбата на оценката на въздействието на законодателството в първичното право (Договора за ЕС и Договора за функциониране на ЕС) и във вторичното право на ЕС.

- За първи път в България са проучени системно правомощията на институциите на ЕС (Европейския съвет, Съвета, Европейския парламент) и преди всичко Комисията по отношение на оценката на въздействието на законодателството.

- Приносно е представянето на реформираната процедура по „комитология" и политиката на т. нар. „интелигентно/смарт" регулиране.

- Новост в нашата специализирана литература е изясняването на процедурата по ОВЗ в междуинституционалните споразумение на ЕС и в съвещателните органи: Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Трудът съдържа многобройни практически приноси:

- На първо място сред тях поставям представянето на конкретния алгоритъмът, ключовите аналитични стъпки и общите насоки на процедурата за ОВЗ на Европейската комисия.

- Сравнителноправното изследване на ОВЗ в шест държави-членки на ЕС дава възможност на българския законодател да избере подходящ за страната ни „модел", както и да прецени положителните и отрицателни страни на различните подходи.

- Методът на профилирания сравнителноправен анализ е важен методологически принос на докторанта.

- Приносен е начертаният механизъм на ОВЗ в България при различните хипотези на упражнено право на законодателна инициатива.

- Направени са важни препоръки *de lege ferenda* за българското законодателство, сред които отбелязвам като най-съществени предложението за приемане на нов Закон за нормативните актове, който да урежда механизма на оценката на

въздействието на законодателството в България, както и създаването на специализиран орган към администрацията на Народното събрание.

IV. При изготвяне на дисертационния труд са спазени техническите изисквания на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИДП на БАН за формата и съдържанието.

В процеса на обучението в докторантура Тони Атанасов Димов прояви изключителна работоспособност и дисциплина, редовна подготовка за всички необходими изпити, своевременно попълване на необходимите документи, стриктно спазване на сроковете, поставени в индивидуалния учебен план; поддържане на непрекъснат контакт с научния консултант; обсъждане на всички детайли от структурата и съдържанието на дисертационния труд; планомерно писане и успешно публикуване на научни статии по темата на дисертацията.

Докторантът притежава несъмнено умение за изграждане на план при писане на дисертационен труд, за поставяне и разрешаване на изследователски задачи, трудолюбие и последователност.

V. Критични бележки и препоръки

Сред тях на първо място поставям известна небалансираност в структурата на дисертационния труд. В желанието си да приеме и се съобрази с всички критични бележки, направени по време на обсъжданията, се получи известен превес на някои глави. От друга страна, сравнително малката Глава Шеста, представяща оценката на въздействието на законодателството в България отразява фактическото състояние в страната ни. Следва да подчертая, че всички промени в структурата на дисертационния труд, както и окончателото му оформяне бяха сериозно обсъждани с мен в качеството ми на научен консултант и са възприети от докторанта след моето изрично одобрение. Препоръчвам трудът да бъде издаден и намери своята аудитория сред ангажираните със законодателния процес у нас лица.

VI. Заключение

Изборът на темата на изследването, способността да се работи прецизно с голяма по обем специализирана литература, уменията за интердисплинарен подход доказват формирани способности и умения за научноизследователска дейност.

С оглед на гореизложеното, в качеството ми на член на научното жури по чл. 9 от ЗРАСРБ, давам ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА на дисертационния труд и убедено подкрепям научното жури да присъди на Тони Атанасов Димов образователната и научна степен „доктор" по международно право и международни отношения.



проф. д-р Ирена Илиева

София, 12 февруари 2014 г.